



ENERGIE
NEDERLAND

Aanpak netschaarste vereist investeringen, betere benutting en inzet van marktoplossingen

In deze zienswijze presenteren de brancheorganisaties Energie-Nederland, Holland Solar en NWEA hun visie omtrent de aanpak van netschaarste. Deze zienswijze is een aanvulling op het voorstel van het Actieteam "Snel het net op" dat wij ondersteunen.

Het probleem: net voldoet niet voor transitie

- Het elektriciteitsnet is de afgelopen decennia onvoldoende uitgebouwd en daardoor niet klaar voor de toekomst waarin we én veel meer elektriciteit zullen afnemen én deze elektriciteit duurzaam gaan opwekken.
- Zon en wind zijn niet zozeer het probleem. Het zijn juist energiebronnen die vaak decentraal, dicht bij de vraag energie kunnen opwekken. Het vraagt wel om een nieuwe, ánders ingerichte infrastructuur.
- Installaties met zon en wind kunnen flink bijdragen aan het oplossen van acute netcongestie, door invoedingspieken te voorkomen. De prikkels daartoe ontbreken nu echter.
- Duurzame elektriciteit uit zon en wind is dé drager voor de verduurzaming. **Het vertraagd aansluiten betekent dat het realiseren van de klimaatdoelen uit zicht raken.**

Oplossingsrichting

Hieronder geven wij aan hoe de netproblemen naar onze mening zijn op te lossen. De overheid kan hierbij een belangrijke rol spelen. Enerzijds door netbeheerders juist aan te sturen en anderzijds door marktpartijen in staat te stellen hun bijdrage te leveren en het net te ontlasten.

1. Uitbreiding en verzwaring netcapaciteit

Allereerst moet het net snel en fors uitgebouwd worden; voor een toekomst met veel meer elektriciteitsvraag voor elektrisch vervoer, warmtepompen voor huizen, productie van groene waterstof en elektrificatie van de industrie. En voor de daaraan gekoppelde duurzame opwek. De wettelijk voorgeschreven investeringsplannen van de netbeheerders moeten daarvoor de noodzakelijke investeringen tonen; niet alleen de investeringen die volgens henzelf uitvoerbaar zijn.

- **Laat netbeheerders tonen welke benodigde investeringen zij niet op tijd denken te kunnen realiseren, waarom niet en wat ervoor nodig is om dit toch zo snel mogelijk te doen.**
- **Laat netbeheerders bij de ACM een bindend actieplan vaststellen op basis van de daadwerkelijke vraag.**
- **Handhaaf de aansluitplicht voor netbeheerders en laat toe dat de realisatie van de aansluiting soms langer duurt.**

2. Betere benutting van het net

Als het net 'vol' is, betekent dat vaak dat maar enkele momenten per jaar de maximumcapaciteit daadwerkelijk gebruikt wordt; bijvoorbeeld op een zeer zon- windrijke dag in juni. Los van de noodzaak om het elektriciteitsnet fors te verzwaren, kan nu al veel beter gebruik worden gemaakt van het meestal onderbenutte net.

2a. uitwerken verzwaren tenzij en congestiemanagement

Indien de netuitbreiding niet (voldoende snel) mogelijk is dan wel zeer duur, dan dienen netbeheerders te bekijken of congestiemanagement toegepast kan worden. Dit kan gaan om het aftoppen van een piek in elektriciteitsproductie, om vraagsturing of om opslag. De netbeheerder draagt hiervan de kosten omdat zij het beste kunnen inschatten wat de beste/meest efficiënte oplossing is. Hierdoor blijven de maatschappelijke kosten het laagst.

Netbeheerders zijn al verplicht om congestiemanagement toe te passen o.b.v. bestaande regelgeving, maar doen dit nog zeer beperkt. Naar onze overtuiging wordt te snel verwezen naar dat het *'net is vol en geen congestiemanagement mogelijk'* is.

Borg dat de Energiewet een bepaling opneemt dat netbeheerders *'verzwaren tenzij'*/congestiemanagement toepassen alvorens *'nee'* te verkopen.

2b. Verruim de mogelijkheden van cablepooling

Cablepooling is het mogelijk maken dat bijvoorbeeld een windpark, een zonnepark of een batterijsysteem dezelfde kabel gebruiken, op één aansluiting naar het net. Dit is gunstig voor netcapaciteit omdat productie uit deze verschillende technieken complementair is.

Het huidige juridische kader laat cablepooling niet toe als twee objecten behoren bij verschillende juridische entiteiten. Deze barrière moet weggenomen worden.

2c. Maak nettarieven stimulerend voor betere benutting.

Met bijvoorbeeld batterijopslag kunnen pieken in zon- of windstroom opgeslagen worden en zo het net ontlasten. Ook de industrie kan vaak met gemak deze pieken lokaal absorberen. De huidige nettarieven bestraffen echter het afnemen van productiepieken af, door na een eenmalige piekafname het tarief voor de rest van het jaar heel hoog te stellen.

De nettarieven dienen aangepast te worden. Daarbij kan worden gekeken naar:

- Afname van lokale pieken in de productie juist aan te moedigen (dus aanpassen kWmax / kWcontract);
- Met het afschaffen van de korting die grootgebruikers krijgen voor gelijkmatig afnameprofiel;
- Door een verlaagd transporttarief in te voeren voor batterijen, net als bij de ons omringende landen.

Een uitgebreide toelichting is [HIER](#) te raadplegen.